

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТДА ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Уразова Гўзал Бахром қизи

Алфраганус университети Жисмоний тарбия ва спорт факултети

2-курс магистратура талабаси

behzodjonmamatqulov@icloud.com

Аннотация: Мазкур мақолада жисмоний тарбия ва спорт соҳасида тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришнинг аҳамияти, замонавий тенденциялари ва унга таъсир этувчи омиллар таҳлил қилинади. Шунингдек, мазкур соҳада тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш механизмлари, имкониятлар ва муаммолар муҳокама қилинади. Хусусий секторни жалб қилиш орқали жисмоний тарбия ва спорт инфратузилмасини ривожлантиришнинг стратегик йўналишлари ҳам ёритилади.

Калит сўзлар: жисмоний тарбия, спорт, соҳани ривожлантириш, тадбиркорлик, спорт иншоотлари, инновацион технологиялар, спорт туризми.

Аннотация: В данной статье анализируется значение развития предпринимательской деятельности в сфере физической культуры и спорта, современные тенденции и факторы, влияющие на нее. Также будут обсуждены механизмы, возможности и проблемы поддержки предпринимательства в данной сфере. Также будут освещены стратегические направления развития инфраструктуры физической культуры и спорта путем привлечения частного сектора.

Ключевые слова: физическая культура, спорт, развитие сферы, предпринимательство, спортивные сооружения, инновационные технологии, спортивный туризм.

Abstract: This article analyzes the importance of developing entrepreneurial activity in the field of physical culture and sports, modern trends, and factors influencing it. Mechanisms, opportunities and problems of supporting entrepreneurship in this area will also be discussed. Strategic directions for the development of physical culture and sports infrastructure through the involvement of the private sector will also be highlighted.

Keywords: physical culture, sports, industry development, entrepreneurship, sports facilities, innovative technologies, sports tourism.

КИРИШ

Жисмоний тарбия ва спорт жамиятнинг ижтимоий ривожланишида муҳим ўрин тутди. У нафақат аҳоли саломатлигини яхшилаш, балки ижтимоий бирдамликни кучайтириш, ёшларни тарбиялаш ва салбий одатларни олдини олишда катта аҳамиятга эга. Шу билан бирга, жисмоний тарбия ва спорт соҳаси тадбиркорлик фаолияти учун катта иқтисодий имкониятларни тақдим этади.

Бугунги глобаллашув шароитида спорт хизматлари ва маҳсулотларига талаб ошиб бормоқда. Шу сабабли, хусусий секторни жалб қилиш орқали мазкур соҳани ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади. Жисмоний тарбия ва спортда тадбиркорлик нафақат соғлом турмуш тарзини қўллаб-қувватлайди, балки янги иш ўринлари яратиш, минтақавий ривожланиш ва инновацион ғояларни амалга оширишга ёрдам беради.

Жисмоний тарбия ва спортда тадбиркорликнинг аҳамияти жуда муҳим роль ўйнайди. Тадбиркорлик жисмоний тарбия ва спорт соҳасида спорт инфратузилмасини ривожлантириш, яъни замонавий спорт иншоотларини қуриш ва уларни самарали бошқариш, инновацион технологияларни жорий этган ҳолда рақамли платформалар орқали онлайн фитнес хизматлари ёки ақлли анжомларни ишлаб чиқариш, иқтисодий самарадорликни ошириш борасида хусусий сектор иштирокида молиявий манбаларни диверсификация қилиш, аҳоли учун кенг имкониятларни яратишда тўловли ва текин хизматларнинг уйғунлигини таъминлаш

орқали ҳар бир инсонга спорт билан шуғулланиш имконини бериш каби асосий вазифаларни бажаришда муҳим омил ҳисобланади.

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида тадбиркорликни ривожлантириш учун қатор имкониятлар мавжуд бўлиб, хусусий-давлат шерикликлари (ХДШ), рақамли технологиялар, спорт туризми ва маҳаллий маҳсулотларни ишлаб чиқариш шулар жумласидандир.

Хусусий-давлат шерикликлари (ХДШ) йўналишида давлат ва хусусий сектор ўртасидаги ҳамкорликни кучайтириш орқали янги спорт иншоотларини қуриш, мавжудларини модернизация қилиш мумкин, рақамли технологиялардан фойдаланиш учун масофавий фитнес тренинглари, видео дарслар ва мобил иловалар орқали хизматларни кенгайтириш лозим.

Спорт туризми ва маҳаллий маҳсулотларни ишлаб чиқариш йўналишида халқаро мусобақаларни ташкиллаштириш ёки спорт базаларига туризм йўналишларини ривожлантириш, шунингдек спорт кийимлари, жиҳозлар ва аксессуарларни маҳаллийлаштириш орқали импортга боғлиқликни камайтириш мумкин.

Бироқ, соҳада тадбиркорликни ривожлантиришга тўсиқ бўладиган қатор муаммолар мавжуд:

1. Қонунчилик базасининг етарли даражада ривожланмаганлиги: Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш учун аниқ ҳуқуқий асосларнинг етишмаслиги.

2. Молиявий ресурсларнинг чекланганлиги: Кичик бизнес учун кредитлар ва грантлар олишдаги қийинчиликлар.

3. Махсус кадрлар танқислиги: Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида бизнес юритиш учун профессионал мутахассисларни тайёрлаш зарур.

4. Спорт инфратузилмасининг етарли эмаслиги: Айниқса, қишлоқ жойларида замонавий спорт объектлари етишмайди.

Ривожлантириш йўналишлари жисмоний тарбия ва спорт соҳасида тадбиркорликни ривожлантириш учун қуйидаги чора-тадбирларни амалга ошириш мақсадга мувофиқ:

- Молиявий қўллаб-қувватлаш механизмларини яратиш: Тадбиркорлар учун солиқ имтиёзлари, субсидиялар ва грантларни тақдим этиш.
- Инфратузилмани яхшилаш: Қишлоқ жойларида спорт объектлари куриш учун тадбиркорларни жалб қилиш.
- Соҳага инновацияларни жорий этиш: Масалан, ақлли спорт ускуналарини ишлаб чиқариш ёки сунъий интеллектдан фойдаланиш.
- Кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш: Бизнес ва спорт соҳасини бирлаштирувчи мутахассисларни тайёрлайдиган махсус курслар ташкил этиш.
- Ижтимоий шерикликни кучайтириш: Давлат, хусусий сектор ва жамоат ташкилотлари ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтириш.

ХУЛОСА

Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш нафақат иқтисодий, балки ижтимоий аҳамиятга ҳам эга. Бу соҳадаги тадбиркорлик фаолияти аҳоли саломатлигини яхшилаш, спорт инфратузилмасини такомиллаштириш ва янги иш ўринлари яратишга хизмат қилади. Муаммоларни бартараф этиш ва инновацион ёндашувларни жорий этиш орқали жисмоний тарбия ва спортда тадбиркорликни ривожлантиришнинг улкан истиқболлари мавжуд.

АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги ПФ-4947-сонли “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегияси” тўғрисидаги Фармони.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 3 июндаги ПҚ-3031-сонли “Жисмоний тарбия ва оммавий спортни янада ривожлантириш чоратadbirlari тугрисида”ги Қарори.

3. Болтабаев М.Р., Зиядуллаев К.Ш., Султонов Ш.Ф. Ўзбекистонда жисмоний тарбия ва спорт соҳаси бошқаруви тизимини такомиллаштиришда спорт менежментини ривожлантириш моделини яратиш. // Фан спортга, 2020.

4. Нарзиев Ж.П. Бойқобилов А.П. Бахтиёр У.Б. Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида суғурта фаолиятини ривожлантириш йўллари. // Фан спортга, 2022.